

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

АТРОЩЕНКО Т.О., БОРА З.М. Духовно-моральна культура майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: до сутності поняття.....	285
АТРОЩЕНКО Т.О., БУРИШИН О.І. Культура командної роботи менеджера дошкільної освіти: соціально-педагогічні проєкції.....	287
АТРОЩЕНКО Т.О., ДИНИС І.М. теоретичні аспекти проблеми розвитку лідерських якостей майбутнього вихователя ЗДО.....	289
БАРЧІ Б. В., КУПЕЦЬ І. Ю. Психологічні особливості запам'ятовування.....	290
БАРЧІ Б. В., МАХЛИНЕЦЬ С. І. До проблеми психологічних особливостей особистості.....	292
БАРЧІ Б. В., РОЗМАН А. М. Характеристика учбово-професійної діяльності старшокласника.....	295
БАРЧІЙ М.С., МУЧИЧКА К.В. Конфліктологічна компетентність майбутнього педагога.....	296
БАРЧІЙ М.С., ФАНТА Н.М. Психологічні особливості конфліктної поведінки підлітків.....	298
BEDEVELSKA M.V. Features of training of future primary school foreign language teachers to use learning situations.....	301
БОПКО І.З. Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови.....	302
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., РИЖИКОВ А. В. Причини виникнення інформаційного стресу.....	304
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., ФАЛЬЧ А. Я. Особливості мотиваційної сфери старшокласників.....	306
ВОРОНОВА О.Ю., ЯМЧУК Т.Ю. Самовдосконалення майбутнього вихователя як передумова готовності до професійної діяльності.....	308
ВОРОНОВА О.Ю., ФУЛЕЙ А.Ю. Щодо проблеми етнічної свідомості у психології.....	310
ВОРОНОВА О.Ю., ПУШКАРОВИЧ О. О. Деякі особливості емоційного вигорання старшокласників.....	312
HARAPKO V. The importance of english language competence in an academic environment for PhD-students.....	314
ДІДИК Я., В., БАРЧІЙ М.С. Умови формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців.....	316
ДЯДЧЕНКО О. В. Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови.....	318
ЗІНЧЕНКО В.О. Realization of the varieties of non-verbal communication in modern english.....	320
КАЗІСТА Н. Use of educational internet resources in the process of formation of phonetic competence of future english teachers.....	322
КОЛОДНЯНСЬКА Д. The role of speaking activities in developing communicative competence.....	324
KONCHOVYCH K.T. Features of studying foreign languages in eu schools.....	326
КРАВЧЕНКО Т. Компетентнісний підхід у підготовці фахівців з маркетингу у праці британських науковців.....	327
КСЕНОФОНТОВ С.С. Особистісне мотиваційно-усвідомлене сприйняття інтелігентності майбутніми фахівцями як педагогічна складова якісної освіти...	330
КУРИЛО О.Й., ГОЛЯНИЧ А.І. До проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі фахової підготовки.....	332
КУРИЛО О.Й., ЛЕНДЕЛ Н.В. Інноваційна компетентність майбутніх учителів початкових класів: сутність поняття.....	334

самооцінки і самовдосконалення на базі оволодіння іноземними мовами з метою наступного професійного зростання).

Практична граматики. Ця навчальна дисципліна покликана узагальнити функціональні характеристики граматичних форм, розширити, поглибити й систематизувати знання студентів у галузі практичної граматики (тобто морфології й синтаксису).

Теоретичний курс англійської мови, що вміщує засвоєння студентами таких навчальних дисциплін, як “Країнознавство”, “Теоретична фонетика”, “Лексикологія”, “Історія мови”, “Стилістика”, “Теоретична граматики” та деякі інші предмети.

Світова література. Цей навчальний курс має на меті засвоєння студентами сукупності знань про світову літературу різних періодів її формування й розвитку.

Методика навчання іноземної мови. Ця навчальна дисципліна найбільш наближена до формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов як представників педагогічної професії, дозволяє спроектувати отримані професійні знання і галузі іноземної мови на практичну площину педагогічної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах [3, с. 72].

Література

1. Кецик У.В. Когнітивно-комунікативний підхід до викладання іноземної мови у вищому навчальному закладі. Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія. Зб. наук. Праць, 2011. Вип. 575. С. 83–89.

2. Лук'янчук С. Ф. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи нового покоління. Вісник Черкаського університету. 2017. Вип. № 15. С. 63–67.

3. Микитюк С. О. Освітнє середовище як ресурс якості підготовки педагогів у ВНЗ. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Редакційна колегія №6 (24), 2012. С. 308–315.

УДК 15.923:378.011.3-057.87

БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., РИЖИКОВ А. В.,
Мукачівський державний університет

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СТРЕСУ

Проблема стійкості, надійності діяльності людини в умовах впливу екстремальних чинників і розвитку психологічного (інформаційного) стресу привернула до себе підвищену увагу і набула певних рис як самостійна галузь дослідження в зв'язку з розвитком техніки і, особливо, комп'ютеризацією всіх сфер діяльності.

Відомо, що кодування інформації на засобах її відображення, використання систем автоматизації позбавляє людину цілого ряду суттєвих натуральних ознак об'єктів управління, утруднює формування адекватного психічного образу об'єкту і ситуації. Передача ряду функцій інформаційної підготовки автоматичним

пристроєм підвищує значимість контролю за їх роботою, що обумовлює необхідність збереження високої пильності і готовності втручання в управління [1].

Аналіз розвитку стану психічної напруженості та інформаційного стресу людини свідчить про те, що в генезисі цього стану ведучу роль відіграють інформаційні процеси, які визначають специфіку всієї системної організації психічної діяльності і в той же ж час регулюються нею. Психічні особливості діяльності людини в умовах інформаційного напруження, як і будь-якої іншої діяльності, обумовлюються регулюючим впливом не окремих психічних функцій і якостей, а їх сукупністю, що визначають характерні риси функціонального взаємозв'язку, взаємодії цих якостей в контексті конкретної діяльності, досягнення певної цілі-результату, в тому числі до впливу стрес-факторів [2].

Будь-який різновид стресу (особистісного, міжособистісного, сімейного, професійного тощо) є в своїй основі інформаційним, тобто джерелом його розвитку стають зовнішні повідомлення, інформація про реальний чи очікуваний імовірний вплив несприятливих подій, їх загрозу чи "внутрішня" інформація у формі минулих уявлень, що виходять з пам'яті про події, ситуації чи їх наслідки, що травмували психіку. Ці реакції, як правило, пов'язані з продукуванням негативних емоцій, розвитком почуття тривоги протягом існування конфліктної ситуації (реальної чи уявної) аж до її вирішення або суб'єктивного подолання цього стану. Тобто в стресі інформація про несприятливе, небезпечне є пусковим механізмом. [3].

Огляд досліджень впливу роботи з використанням комп'ютерів на розвиток стресу і стан здоров'я свідчить, як правило, про негативні наслідки цього процесу.

Відмічається погіршення соціальних контактів і співробітництва, зниження задоволеності роботою в силу її одноманітності, поява психосоматичних скарг, розвиток швидкої втомлюваності та психічної напруженості. Психосоматичні симптоми пов'язувались з труднощами вирішення завдань, великою завантаженістю, слабким контролем за результатами праці, відсутністю різноманітності у змісті роботи [4,5].

За своєю роллю у формуванні інформаційного стресу всі причини можна розділити на:

- 1) безпосередні, які є об'єктивно несприятливим фактором інформаційної взаємодії людини і техніки, джерелом екстремального робочого навантаження і «пусковим моментом», тобто початковим етапом розвитку стресу;
- 2) головні, які відображають індивідуальні особливості суб'єкта діяльності, котрі визначають можливості виникнення стану стресу у конкретного індивіда, механізми його регуляції і засоби подолання;
- 3) супутні, які сприяють появі і проникненню безпосередніх і головних причин стресу, а також налаштовують суб'єкта діяльності на розвиток у нього даного стану.

Отже, інформаційний стрес можна визначити як стан надмірної психічної напруженості з явищами функціональної вегето-соматичної і психічної дезінтеграції, негативними емоційними переживаннями і порушеннями

професійної працездатності в результаті несприятливого впливу екстремальних чинників інформаційного взаємовпливу людини і техніки

Література

1. Аракелов Г. Г. Стресс и его механизмы / Г.Г. Аракелов // Вестник Московского университета. – Сер. 14. – 1995. – № 4. – С. 14-16.
2. Корольчук М. С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я/ М.С. Корольчук// Навчальний посібник. / Заг. ред. М. С. Корольчука. – К.: «ІНКОС», 2002. – 272 с.
3. Левківська Г. П. Адаптація першокурсників в умовах вищого навчального закладу освіти / Г.П. Левківська, В.Є. Сорочинська та ін.: Навчальний посібник. – К., 2001. – 128 с.
4. Старцева О. Що таке стрес і як з ним боротися? / О.Старцева // Психолог. – 2007. – №2. – С. 22-24.
5. Шеремет О. Вийдемо зі стресу разом. Соціально-психологічний тренінг / Шеремет О. // Психолог. – 2007. - № 23-24. – С. 17-24.

УДК 159.952.13:373.5.011.3-052

БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., ФАЛЬЧ А. Я.,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Навчальна діяльність школярів старшого шкільного віку тісно пов'язана з обиранням майбутньої професії, становленням професійних інтересів. Як стверджує Є.П. Ільїн [2], половина випускників вже має сформований основний та резервний професійні плани. Щоправда, обирання професії може мати не чітко визначене розуміння свого майбутнього місця в житті, а відбуватися або під примусом батьків, або з прикладу товаришів, або під впливом тимчасового інтересу. До того ж, в складних економічних умовах сьогодення обирання професії може відбуватися або під впливом ситуативних економічних факторів (підліток обирає професію задля скорішого заробітку), або під впливом "матеріального престижу" конкретної професії.

Відповідно до цього змінюється і мотивація навчальної діяльності. Якщо підлітки обирають професію відповідно до своїх уподобань та інтересів до окремих навчальних предметів, то молодші юнаки вже обирають предмети відповідно до майбутньої професії. Таким чином простежується велика вибірковість пізнавальних мотивів, що може призвести до суттєвого зниження інтересу до окремих предметів на користь майбутніх спеціалізованих знань.

Навчально-пізнавальний мотив (інтерес до способів добування знання) удосконалюється як інтерес до методів теоретичного й творчого мислення. Старшокласників цікавить участь у шкільних наукових суспільствах, застосування дослідницьких методів на уроках [3]. Разом з тим їх залучають і шляхи підвищення продуктивності (результативності) пізнавальної діяльності, про що свідчить їхній інтерес до посібників про культуру й раціональну організацію розумової праці. Вже у цьому віці можна говорити про появу єдності процесуальної й результативної мотивації навчання.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>